ભારતીય સ્નેહ સંગીત.

ભલે હો ભિન્ન ભિન્ન અભિધાન;
એક દેહના ભાગ અમે બે હિન્દુ મુસલમાન—ભલે.
દ્વેષ ભાવનું નામ કહો ક્યાં જ્યાં છે સર્વ સમાન;
ઇશ્વર એકજ નામ ભિન્ન છે રામ અને રહમાન;
સર્વ ધર્મોનું એ ફરમાન,
સ્નેહનું સદા કરો સન્માન—એક.
વેદ કુરાન તણાં છો ચાલે સ્વતંત્ર ધર્મ વિધાન;
હિન્દુ મુસલમાં છતાં "અમારો સ્વદેશ હિન્દુસ્તાન"
અમો એકજ માના સંતાન;
અમારૂં બંધુ ભાવમાં ધ્યાન—ભલે.
મત્સર મદીરા તજી કરી લ્યો સ્નેહ સુધાનું પાન;
સુખ દુ:ખે એકત્ર રહી મેળવજો મહીમાં માન;
ભિન્નતા હરનારી છે પ્રાણ;
ઐક્યતા કરનારી કલ્યાણ—ભલે.

———— (ઠક્કુર નારાયણ).

જ્યારે હિંદમાં સ્વદેશીનો મંત્ર વ્યાપક થશે ત્યારે એક ક્ષણની અંદર કરોડો માણસો હિંદના આર્થીક ઉદ્ધારની ચાવી મેળવી લેશે

(મહાત્મા ગાંધી)

અમે સત્યાગ્રહી ચેલા.

લેખકઃ કલ્યાણજી વિઠલભાઇ મહેતા.

બન્યા ગાંધી ગુરૂજીના, અમે સત્યાગ્રહી ચેલા;
અમારી ટેક જાળવવા, મરી જાવા થયા ઘેલા.
દીધો છે મંત્ર ગાંધીએ, સહીને જીતવું મરવું;
સહીને દુઃખથી તરવું, ન દુઃખોથી કદી ડરવું.
નથી કૈં દ્વેષ અંતરમાં; નથી ઘા મારવો સામો;
સહીને જીતવાનો છે, અમારો ન્યાયનો દાવો.
ન કરવું હાજી હા કહીયે, વસ્યું જો અંતરે બીજું;
ભલે શિર જાય તોંયે શું? અમારે સત્ય તે કહેવું.
ભલે જંજીરથી જકડે, વતન છો ખાલસા મૂકે;
જુલમઅપમાનનીઝડીયો, ભલે અમ શિરપર વરશે.
અમે ના દાસ લક્ષ્મીના, અમારી દાસી એ રહેશે;
અમારા માનને માટે, ખુવારી છો બધી થાશે.
તપાવે યા ડુબાવે કે, અમોને ભઠ્ઠીમાં બાળે;
અમારે જીવવું મરવું, હવે ગાંધીજીના હાથે.
શૂરો સેનાપતિ ગાંધી, અમારો સત્યનો કિલ્લો;
અટળ શ્રદ્ધા અમારીએ, તૂટે ના તોપથી તૂટયો.
જગતનાં આસુરી સસ્ત્રો, થશે જૂઠાં પડી હેઠાં;
છુટયાંજ્યાં સત્યનાં બાણો, અમારા રામનાં છોડયાં.
ધરા આખી ધ્રુજી જાશે, સુણી સત્યાગ્રહી ટંકાર,
ઉતરશે દેવ સ્વર્ગેથી. લઇને હાથમાં જયમાળ.

વંદેમાતરમ્ સ્તોત્ર

શુદ્ધ સુંદર અતિ મનોહર મંત્ર વન્દેમાતરમ્;
મૃદુલ સુખકર દુખહારી મંત્ર વન્દેમાતરમ્.
મંત્ર યહ હૈ તંત્ર હય હૈ જંત્ર વન્દેમાતરમ્;
સિદ્ધિદાયક બુદ્ધિદાયક એક વન્દેમાતરમ્.
ઓજમય બલ કાંતિમય સુખ શાંતિ વન્દેમાતરમ્;
મતિ પ્રદાયક અતિ સહાયક મંત્ર વન્દેમાતરમ્.
હરઘડી ઘરબાર હો હરનામ વન્દેમાતરમ્;
હરદમ હમેશાં બોલીએ ગુરૂ મંત્ર વન્દેમાતરમ્.
જપીએ નિરંતર શુદ્ધ મનસે મંત્ર વન્દેમાતરમ્;
સોતે સમય ખાતે સમય કલગાન વન્દેમાતરમ્.
આઠો પહોર દિલમેં રહે મૃદુતાન વન્દેમાતરમ્;
મુખસે હૃદયસે રાતદિન હો, જાપ વન્દેમાતરમ્.
તેગસે શિરભી કટે ભૂલો ન વન્દેમાતરમ્;
મ્હોંતકી ઘડીઆં ગુંજાદો નાદ વન્દેમાતરમ્.
જેલમેં હો તો જપો શુભ જાપ વન્દેમાતરમ્;
બેડીયાં ઝંકાર દે શુભ તાન વન્દેમાતરમ્.
વીર ગોલી તોપકી હૈ આડ વન્દેમાતરમ્;
તેગ બરછી કે લીયે હૈ ઢાલ વન્દેમાતરમ્.
કર્ણકા દૃઢ કવચ હૈ એક શબ્દ વન્દેમાતરમ્;
વિશ્વ વિજયી શત્રુ વિજયી મંત્ર વન્દેમાતમ્.

(નાગપુર કોંગ્રેસ)

ભારત હમારા દેશ હૈ, હિત ઉસકા નિશ્ચય ચાહેંગે;
ઉસકે હિતકે કારણે, હમ કુછ ન કુછ કર જાયેંગે.
ભારત અમારી માતૃભૂમી, ઉસકાઋણ હમપર હૈ બહુત;
ઉસકે મિટાનેકે લીયે, હમ કુછ ન કુછ પર જાયેંગે.
ભારત કે દુખપ્રદ અવનતિપર, કર્યો ન અશ્રુ બહાવેંગે;
ઊનકે હટાનેકે લીયે, હમ કુછ ન કુછ કર જાયેંગે.
ધર્મ વિદ્યા ઔર ધનસે, ઉન્નતિ ભારતકી હોવે;
ઊસ ઉન્નતિકે માર્ગમેં, હમ કુછ ન કુછ કર જાયેંગે.
સંસાર કે ઉદ્ધાર હેતુ, કૃષ્ણ જન્મે જેલમાં;
તોફિર ભલા ક્યોં ડરેંગે, કુછ ન કુછ કર જાયેંગે.
ચાહે કિતને કષ્ટ હમ કો, ક્યોં ન હો ઉસકે લિયે;
સબ સહેંગે મર મિટેંગે, કુછ ન કુછ કર જાયેંગે. (મુંબઇકોંગ્રેસ)

(સ્વરાજ્ય નાદ.)

જય જય હિન્દ અમારો દેશ.
સ્વીકારો એજ જીવન આદેશઃ—જય.
પ્રણવ મંત્ર એ, વેદ સૂત્ર એ દેવ તણો સન્દેશ;
ગેબી ઘોષથી ગગન ગજાવો જય જય સ્વદેશ.—જય.
નમન અમ ભારત ચરણે આજ;
હમારૂં પુણ્યવંતુ એ સ્વરાજ્ય,—નમન.
હૃદય તંતુ ગુંથી આત્મ વીણાનાં, ગાન સુણાવો આજ
લલીત કંઠથી મુગ્ધ મંત્રએ, જપો સ્વરાજ્ય સ્વરાજ્ય—જય

(રઘુનાથ.)

હમો સહુ ભારતનાં સંતાન.

રાગ-(સૌનું કરો કલ્યાણ દયાળુ પ્રભુ સૌનું કરો કલ્યાણ)

ભારતનાં સંતાન હમો સહુ ભારતનાં સંતાન....ર.

ગાંધી કીચલુ અલી બીરાદરો (૨)
ધાલ પાલ ગુણ ખાણ—હમો
મસહુર બાનુ મિસીસ સરોજની (૨)
નીડર રત્ન સમાન.—હમો
શ્રીમતી દેવી સરલા બીરાજે (૨)
અસહકારમાં આગેવાન.—હમો
છે નસે નસમાં ભર્યું હમારૂં (૨)
ભારત ગૌરવ માન-હમો
ભારતનો ભગ્યોદય કરવા (૨)
તન મન ધન કુરબાન.—હમો
શીખ અને ગુરખા ખ્રીસ્તી પારૂષી (૨)
મરાઠા મુસલમાન.—હમો
પાઠ નીરંતર ઐક્યનો ભણીશું. (૨)
કરી બંધુ રસપાન.—હમો
ગાંધી ગુરૂ ગણી શીક્ષણ લઈશું. (૨)
કરવા ઉદય હિંદુસ્તાન—હમો
અસહકારનું સત્ય શરણું ગ્રહી. (૨)
દીપાવીશું હિંદુસ્તાન.-હમો

(ચોકસી. જહુલાલ.)

હવે મને હિન્દ છે વહાલો.

રાગ-(જમાનો તો બદલાયોરે).

પાયો મ્હારા ગુરૂજીએ પ્યાલોરે.
હવે મને હિન્દ છે વહાલોરે.
કૌવતહર કેળવણીએ કીધા, તન મન ધનથી ખુવાર;
માનાપમાનનું ભાન નહિ, બન્યા મૂરખના સરદાર,
કર્યો વધુ ડાઘ જે કાળોરે—પાયો.
કોર્ટ-રણે ખેલે શૂર વકીલો જીભ તીખી તલવાર,
જીતે કે હારે ન મ્હાલું નીચોવવું, મ્હેલાં ભરે ઘરબાર;
ગુલામીની ગુંથે છે જાળોરે—પાયો.
ઘંટીનું પડીઉં ગળે લટકાવીને ભૂખે ખાલી કર્યું પેટ;
મોંમાં માર્યો સુધારાના લાડુનો ડુચો ન ઉતરે હેઠ;
ધતીંગ એ ધારાનું ટાળોરે—પાયો.
સત્યનું શસ્ત્ર ને શીળનું બખ્તર, શાંતિ સમી સજી ઢાલ;
આપ બળે ઝુઝી મરવું કે તરવું, આજ કોણે દીઠી કાલ;
ખોટા બધા અન્યછે ખ્યાલોરે—પાયો.
શૌકત મહમદ ગાંધીને કીચલુ સ્વાર્થ કર્યો બલીદાન; ✓
હિન્દ તણા અણમૂલ હીરાએ, મંત્ર કહે બળવાન;
આહુતિ સર્વસ્વની આલોરે
પડો પણ પાછા ન ચાલોરે-પાયો. [જીગર]

જય જય બોલો હિન્દુસ્તાન.

રાગ-(ઝેર ગયાં ને વેર ગયાં વળી કાળા કેર ગયા કરનારે)

હર હર હર મહાદેવ પુકારો, અલ્લાહુ અકબર રહેમાન;
હિન્દુ મોસલીમ એક થઇને, જય જય બોલો હિન્દુસ્તાન.
આ ભૂમી આપણી દેશ આપણો, એ પર જાન કરો કુરબાન;
ત્રીસ કોટી ભારતનાં તનુજો, જય જય બોલો હિન્દુસ્તાન.
એક કુટુંબી ભાઇ આપણે, માતા ભારતનાં સંતાન;
હિન્દુ પારસી મુસલમીન સૌ, જય જય બોલો હિન્દુસ્તાન.
મંદિરને મસજીદ બન્ને છે, ઇશ્વર કેરાં ઉંચાં ધામ;
ભાઇ ભાઇમાં ભેદ ન હોયે, જય જય બોલો હિન્દુસ્તાન.
એક નેકને એક ટેકથી, કરો એકતા કેરૂં પાન;
રગ રગમાં સત્યાગ્રહ રેડી, જય જય બોલો હિન્દુસ્તાન.
ધમ ધમ ધમ ધમ ધરા ધ્રૂજાવો, ફરકાવો ઉંચાં નિશાન;
સ્વરાજ્યના ડંકા ગગડાવી, જય જય બોલો હિન્દુસ્તાન.
દૈવી યુદ્ધના શાન્ત સૈનિકો, સ્થુળ બળનું હરવા અભિમાન;
સ્વાર્પણ કેરાં શસ્ત્ર સજીને, જય જય બોલો હિન્દુસ્તાન.
તલવારો બંદુક ભાલાથી, ઉંચાં છે આત્માનાં સ્થાન;
શરીર પડે પણ એતો અમ્મર, જય જય બોલો હિન્દુસ્તાન.
વિજય માળ લઇ સ્વર્ગસુંદરી, તત્પર છે કરવા સન્માન;
માતૃ વેદીમાં પ્રાણ અર્પીને, જય જય બોલો હિન્દુસ્તાન.

ચંદુલાલ નંદલાલ દેસાઇ.

ખીલાફતકે લીએ દુઆ.

ઇલાહી ભરોસા તેરા હર ઘડી હે,
મુસલમાન પરએક મુસ્કીલ પડી.—ઇલાહી.
તુ મુસ્કીલકો હલકર તેરી સાંખડી હે,
નસારકી ફોજે જો સામી ખડી હે.—ઇલાહી.
એ ખ્યાલ ઉનકે દીલમેં લોહોગા સબો રોજ,
કે સુલતાનકા મુમલીક બડા હે.—ઇલાહી
ઇસે બેંચ લેવેંગે જો મીલકે બાહમ,
એ સેતાનકે દીલમેં આકર અડી હે.—ઇલાહી
મગર યે નહિ જાનતે વો ખુદાયા,
કે ઇમદાદ ઇનકો ખુદાકી બડી હે—ઇલાહી
મુસલમાન આપસમેં તુમ એક હો જાવ,
ખુદા ફીરતો ઇમદાદ પર હરઘડી હે—ઇલાહી.
મુસલમાન મીલકર જો કરતે દુવાયે,
દુવા ઉનકી સમશીરસે બડી હે—ઇલાહી.
જલે દીલ જો મીલકર કરતે દુવાયે,
વો આહે નહિ બલકે તોફે બડી હે.—ઇલાહી.
મુસલમાનકા જો ચાહતે બુરાઇ,
મુખ પર ઇનકે જો લાનત પડી હે.—ઇલાહી.
અબ આગે ન કર શકતે કુચ ઔર કમતર,
ખુદા ઇનકો હાલે મુસીબત બડી હે.—ઇલાહી.

(મોલવી અબદુલ્લા).

ખાદી-દેશની આબાદી.

બજાવી મોહને બંસી, ભણાવ્યો પાઠ ખાદીનો;
સુતેલું હિન્દ જગાડીને, સુણાવ્યો મંત્ર ખાદીનો. ૧
નીહાળી માલ પરદેશી, બન્યો તો દેશ દીવાનો;
કરી જાદુ એ ગાંધીએ, કર્યો ગુલતાન ખાદીમાં. ૨
ફસાઇ મોહના ફાંસે, બધો આ દેશ ચુસાયો;
દયાએ મોહને લાવી, બતાવ્યો માર્ગ ખાદીનો. ૩
જુવો સ્વરાજ્ય ખેંચાતુ, સુતરના તાંતણે આવે;
સુધરવા હિન્દનું ભાવી, સ્વીકારો વસ્ત્ર ખાદીનાં. ૪
ગઇ ફેશન ભુલી જાવો, ખીલવવા દેશની સિદ્ધિ;
સપુત સંતાન ભારતના, કરો ઉદ્ધાર ખાદીનો. ૫
અતો બરબાદ ના પૈસો, બધો આ દેશમાં રહેતો;
હજારો રંક કુટુંબો, કરે એશાન ખાદીનો. ૬
રાસાઇ ગઇ બધી લક્ષ્મી, કુસંપી હિન્દ જાણીને;
મનાવા લક્ષ્મી દેવીને, ધર્યો પોશાક ખાદીનો. ૭
ઘણે રૂડો ઘણો સોંઘો, ટકાઉને ઘણો સાદો;
વહાલા હિન્દને સારૂ, ભલો પોશાક ખાદીનો ૮
ઘરોઘર રેંટીઆ દેખી, વિદેશી મીલવાળાનાં;
જળે છે હાય! આ હૈયાં, પહેરે હિન્દ હવે ખાદી. ૯
વિદેશી માલ પહેરીને, કરેલાં પાપ ધોવાને;
હવે પસ્તાયલા હિન્દે, સ્વીકાર્યો વેશ ખાદીનો. ૧૦
હશે જ્યાં પૂજ્ય એ ખાદી, થશે ત્યાં પૂર્ણ આબાદી;
ભલું જો દેશનું ચાહો, સ્વીકારો વેશ ખાદીનો. ૧૧

ખીલાફતપે મોહબત.

ખીલાફતપે જાં કો પ્રીદાકર રહે હય;
જો હુકમે ખુદાકે અદા કર રહે હય,
જો સરભી કટે તો ખીલાફત પે અપના;
ચેહી હમ તો હકસે દુઆ કર રહે હય. ૧
નબીજી ખબર લો હમારી કે અબતો;
યે ઝાલીમ બહોતહી જફા કર રહે હય.
કીયા હમકો તીરે સીતમકા નીશાના;
યે કયા ખુબ વાયદા વફા કર રહે હય ૨
દીએ રંગ રૂટ ઔર સરભી કટાયે;
ઔર ઇસયેભી હમ પર જફાકર રહે હય,
કોઇ હમસે પુછે તો હમ સાફ કહે દે;
ખીલાફતપે દીલકો પ્રીદા કર રહે હય. ૩
અજીઝ અપને કટવાયે હમને મગર વોહ;
વફાકે ઇવજમે જફા કર રહે હય,
બતાઇંગે હમ તુમકો આઇદા વોહ દીન;
અભી કયા બતાયે કે કયા કર રહે હય. ૪
દીખાદેંગે એક રોજ ઇસકા નતીજા;
અભી હમતો આહો બુકા કર રહે હય,
કે રૈયત નવાઝી ક્યસી હે યારો;
કે દર પરદા હમસે દગા કર રહે હય. ૫
ખબર લો ખુદારાહ મદીને કે વાલી;

કે ઉમ્મત પે ક્યા ક્યા જફ્રા કર રહે હય;
રહે તક ક્યામત ખીલાફ્રત સલામત,
યે બંદે ખુદાસે દુઆ કર રહે હય ૬
ખીલાફ્રતકા હો બોલબાલા નઝીર અબ;
ખુદાસે યેહી ઇલતીજા કર રહે હય,
ખીલાફ્રતપે જાં કો ફીદા કર રહે હય;
જો હુકમે ખુદાકે અદા કર રહે. ૭

વહાલા હિન્દને માટે.

હમો સહુ ભરત ભૂમીના બાળ, હમારો રામ-અલ્લાહ રખવાળ;
તજી સુખ દુઃખની દરકાર, વહાલા હિન્દને માટે. ૧
ખ્રીસ્તી હિંદુ મુસલમાન, હમો સૌ એક માત સંતાન;
લાગ્યું સ્વદેસ સેવા તાન, વહાલા હિન્દને માટે. ૨
સમર્પી પ્રાણ અને કાયા, નીભાવીશ હિન્દની માયા;
ભલે જાયે જીવન દુનિયા, વહાલા હિન્દને માટે. ૩
હૃદય અમ ઐકયથી ભરીશું, ધરમ ભેદો તજી દઇશું;
સહન કરી સત્યથી લડીશું, વહાલા હિન્દને માટે. ૪
અલી બીરાદરોને ધન્ય, તજી વૃદ્ધ માતને વતન;
કર્યાં કષ્ટો બહુ સહન, વહાલા હિન્દને માટે. ૫
અહાહા દેશ ભક્તિનાં, મોંઘેરાં વૃત ઉજવવા;
કરે કુરબાન તન મન ધન, ગાંધીજી દેશ દુઃખ હરવા. ૬

(ચોકસી જદુલાલ).

જન્મ ભૂમિનું જય મંગળ

જય મંગળ પ્રિય જન્મ ભૂમિનું ગજાવીએ:-
ભગીરથ સમ વિરલ વીર, ભારતી સુભટ સુધીર,
ઊર સમુદ્રને હિમાલયે ઊછાળીએ- જય.
જનની અંક ઝુલીએ, ઝનુની રંગ ઝીલીએ;
આત્મબળ-ઊજાસથી બધું ઉજાળીએ- જય.
સત્ય અર્થ સજ્જ થાઓ, વિજય વાવટા ઉડાવો;
વીર ધર્મથી ધરા સદા ધ્રુજાવીએ- જય.
સત્યથી સચવાય સ્વત્વ, સમજીએ થઇ પ્રવૃત;
ઘુમીએ ઝઝુમી જંગ તો મચાવીએ- જય.
ભુતળ ફોડી ફેડીએ, ઉંડી જડો ઊખેડીએ,
દોરને દમામ દેશનો જમાવીએ- જય.
સ્થિતિ સમય સ્વીકારીએ, પ્રવૃતિ યજ્ઞ યોજીએ:
જાતને સ્વદેશ કાજ કાં ન હોમીએ- જય.
માત દીન દુભાય છે, સપુત પીડા પીછાનીએ-
દુધ દીપાવીએ, ઉમંગને વધાવીએ- જય.
દેશ સેવના સ્વધર્મ, અન્ય ન કર્ત્તવ્ય કર્મ;
આત્મભાવથી બધું પ્રભુમય પિછાનિએ-(લલિત) જય.

હિન્દની મહા ઉન્નતિ માંગતા હોઇએ તો કોઇ દહાડો સ્વદેશી વ્રત લીધેજ છુટકો છે અને એ વ્રતની સફળતા ત્યારેજ થશે કે જ્યારે આપણે ધર્મ સમજીને આપણા મુલકમાં પેદા થએલુંજ કપડું પહેરશું અને બીજાનો ત્યાગ કરીશું. (મહાત્મા ગાંધીજી)

સ્વરાજ્યની ચાવી.

ઘરેઘર રેંટીઆ રાખો, કહે છે મહાત્મા ગાંધી;
સુતરને તાંતણે લઇશું, વીરા સ્વરાજ્યની સિદ્ધી.—૧
નથી લડવું નથી મરવું, નથી કાંઇ મારવા જાવું;
ભુષણ એ ખાદી પહેરીને, અસહકારી હવે બનવું.—૨
ગુમાવ્યા રેંટીઆ ભાઇઓ; જામ્યો બ્રીટનનો પાયો;
ગુલામી દૂર કરવાને, પુનઃ એ રેંટીઓ આવ્યો.—૩
સૂદર્શન ચક્રના જેવો, વિજયના નાદ કરનારો;
સકળ સિદ્ધિ એ દેનારો, રૂપાળો રેંટીઓ મ્હારો.—૪
શું એનો સ્વર છે મીઠો, રૂડું સંગીત ગાનારો;
મહાત્માને ઘણો વ્હાલો, સુખી સ્વદેશ કરનારો.—૫
કરો સહુ પાઠને પુંજા, અમારો રેંટીઓ રાજા;
સજીવન રેંટીઓ કરતાં, વાગ્યાં સ્વરાજ્યનાં વાજાં.—૬
દયાળુ રેંટીઓ મ્હારો, ઘણાનાં પેટ ભરનારો;
જગતમાં છે નહિ આવો, અમુલ્ય દાન દેનારો.—૭
અમારા દેશનું ગૌરવ, સદા છે રેંટીઆ માંહી;
વિસાર્યા રેંટીયા જ્યારે, ભરાણી દેશનેઃ આંહી.—૮
ડરાવે દેવને દાનવ, એવો છે રેંટીઓ શૂરો;
વધારે દેશનું ગૌરવ, સગુણી રેંટીઓ રૂડો.—૯
હીરો કહે હાથ જોડીને, પધારો રેંટીઆ બાપુ;
તમારી સેવને ખાતર, કહોતો પ્રાણને આપુ.—૧૦

(હીરાલાલ)

બાળ યાચના.

(રાગ—અમ્મા મુઝે અચ્છીસી ટોપી દીલાદે.)

મા મને ખાદીની ટોપી અપાવો;
ખાદીની ટોપી અપાવો—મા મને
ખાદીનું પહેરણ, ખાદીની ધોતલી;
ખાદીની કંથા પહેરાવો—મા મને.
ખાદીનું દફતર, ખાદીના જોડા;
ખાદીથી સુંદર બનાવો.
(હા—બાપુ—હા)—મા મને.
બાપુ ગાંધીજીની દેશી નિશાળમાં;
સ્વદેશી ભણતર ભણાવો—મા મને.
પ્રીતે પ્રભુજીનાં ભજનો ગાતાં;
રેંટીઓ રૂડો કંતાવો.
(હા—ભાઇ—હા)—મા મને.
સ્વરાજ્ય લેશું સુતરને તાંતણે;
ખાદીનો મહીમા ગવાયો.
(હા—બેટા—હા)—મા મને.
(દોલતરાય સુંદરજી દવે-મુંબાઈ.

વીર જાગો જાગોરે.

(રાગ—ખમાચ—ત્રિતાલ)

વીર ! જાગો જાગોરે.
હિન્દ રડત દુઃખથી હાય, હૃદય તમ શું નવ ચિરાય ?
માત રૂદન ક્યમ ખમાય,—સુજન જન જાગો જાગો રે.
કાન્ત વદન કરમ્યું હાય,—અબલ બનેલ ધ્રુજત પાય;
કમર કઠીન નવ રખાય,—શો સજેલ વાગોરે.

છિન્ન ભિન્ન શી જણાય, અનુપમ માત હિન્દ હાય !;
રાત દિન ક્ષીણ થાય,–તદપિ શું ન દાઝોરે ?
રિબત માત કયમ ઉધાય,–ભવ્ય મનન કરી સદાય,
અધમ દ્વેષ પટકી પાય, હિન્દ સૌખ્ય સાધોરે.
રમ્ય દિવ્ય ક્યો ઉપાય,–યત્નમાં ભલે જીવ જાય;
હામ તો પ્રભુજી સહાય,–વીર ! જાગો જાગોરે–(વસંતવિનોદી)

માતૃભૂમિની વંદના.

એ માતૃ ભુમિ તેરે ચરણોંમેં શિર નમાઉં;
મેં ભક્તિ ભેટ અપની, તેરી શરણમેં લાઉં—ટેક.
માથે પે તૂ હો ચંદન, છાતી પે તૂ હો માલા;
જીવ્હા પે ગીત તૂ હો. મેં તેરા નામ ગાઉં—એ.
જિસસે સુપૂત ઉપજે, શ્રી રામકૃષ્ણ જેસે;
ઉસ તેરી ધુલીકોમેં નીજ શીષ પે ચઢાઉ— એ.
માની સમુદ્ર જીસકી ધુલીકા પાન કરકે;
કરતા હૈ માન તેરે ઉસ પૈરકો મનાઉ— એ.
વે દેશ માનવાલે ચઢકર ઉતર ગયે સબ;
ગોરે રહે ન કાલે તુઝકો હી એક પાઉ— એ
સેવામેં તેરી સારે ભેદોંકો ભુલ જાઉં—
વહ પુણ્ય નામ તેરા પ્રતિદિન સુનુ સુનાઉ— એ.
તેરેહી કામ આઉં, તેરા હી મંત્ર ગાઉં;
મન ઔર દેહ તુઝ પર બલિદાનમેં ચઢાઉં— એ

તમારા દેશને માટે

કશું ના થઇ શકે અમથી અરે ઓ એમ વદનારા;
જરાતો લાગણી રાખો, તમારા દેશને માટે.

ન-ભીરૂતા બતાવી દો, થયા કાં સુસ્ત ને એદી;
જરા તો આંખ ઉઘાડો, તમારા દેશને માટે.
પડયા જે કારમા ઘા તે, મુંગે મોંઢે સહુન કરતાં;
બહુ ઊંઘ્યા હુવે જાગો, તમારા દેશને માટે.
ભલે હો પારસી હિન્દુ, અગર હોજો મુસલમીનો;
ધરો સમ ભાવના હૈડે, તમારા દેશને માટે.
કરો જે કંઇ બને તે તે, વિસારી દ્રેષને ઇર્ષા;
તજી દો દંભ મગરૂબી તમારા દેશને માટે
ધરોના ભાવના કોદી, તવંગર યા ગરીબીની;
સમર્પો તન મન ધનને, સદાના દેશને માટે.
ગણોના તાપને ઠંડી, રૂતુ વર્ષા નહિ જાણો;
શીખી લો પાઠ સ્વાર્પણનો, તમારા દેશને માટે,
ભુમિને આસ્માનોને, ધ્રુજાવી હાકથી દેતા;
ગયા એ વીર નર તે તો, સદાના દેશને માટે.
સૂખોને દેહના ભોગે, કરી તે દેશની સેવા;
ગયા જે જે બધા હીરા, સદાના દેશને માટે.
તમારી જાતને માટે, તમારા ભ્રાતને માટે;
સદા સર્વસ્વ આપી દો, તમારા દેશને માટે. [અરૂણ]

શુદ્ધિપત્ર.

પૃષ્ઠ.	લીટી.	અશુદ્ધ.	શુદ્ધ.
૫	૫	ધાલ	લાલ
૫	૧૧	ગૈરવ	ગૌરવ
૫	૧૨	ભગ્યોદય	ભાગ્યોદય

વગર ઇજાએ વાળ કાઢવાન

"હુન્નર શીખવાની એક ઊ

આથી અમારા સર્વે દેશી ભાઇઓને છીએ કે અમો આજ તેર વર્ષથી વધુ વખત સી. મહાજનને વગર ઇજાએ વાળ કાઢવાનો ર આપતા હતા. અને તે હુન્નર પરદેશી માલની સ્વદેશી માલને ઉત્તેજન મળે તેવા હેતુથી અમો પ્રજાની સેવામાં મુકવાની ઇચ્છા રાખીએ છીએ જેઓને તે "હુન્નર" શીખવાની મરજી હોય ફક્ત રૂ. ૨૫) લઈ "**ઘેર બેઠાં શીખવવામાં આવ** હાલમાં તેવી જાતના સાણુઓ બજારમાં ગ્રુસ ૧ ના રૂ. થી ૩૦) સુધી વેચાય છે; પરંતુ અમો ગેરંટી આપી છીએ કે તેવા સાણુઓ ફક્ત ગ્રુસ ૧ ના રૂ. ૧૦) થી ૧૨ સુધી બનાવી શકાય છે આથી તેમાં કેટલા ટકા નફો રહેલો છે, તે શીખનાર સહેજે સમજી શકે તેમ છે. તમારૂં સરનામું મોકલી આપો.

ચોકસી જદુલાલ નારણદાસ,

ઠે. સ્વામીનારાયણના મંદિર પાસે,—નડીઆદ.

શ્રી લક્ષ્મી વિજય પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં દેશાઇ ગોપચંદ
છગનલાલે છાપી. ઠે. નગરશેઠની માર્કીટમાં
રતનપોળ—અમદાવાદ.